

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3338/2020. (VIII. 5.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 100.K.30.147/2019/23. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Keresztesi Gyula ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 100.K.30.147/2019/23. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és az indítványban foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
 - [3] 2.1. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: adóhatóság) a 2012. év vonatkozásában valamennyi adó-nemre kiterjedő bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott le az indítványozónál, amelynek során megállapította, hogy bizonyos számlákon feltüntetett gazdasági események valódisága nem igazolható, ezért azok tekintetében adólevonási jog nem lett volna gyakorolható.
 - [4] Az első fokon eljáró adóhatóság 2018. január 3. napján kelt, 2299510539. számú határozatával a megállapított adókülönbözöt és adóhiány után adóbírságot szabott ki, illetve késedelmi pótlékot írt elő.
 - [5] Az indítványozó fellebbezésére másodfokon eljáró adóhatóság az elsőfokú döntést a 2018. június 14. napján kelt, 2235179473. számú határozatával – kisebb számszaki módosítások mellett – helybenhagyta.
 - [6] Az indítványozó az adóhatóság döntéseinek bírósági felülvizsgálata iránti pert indított, azonban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. december 18. napján kelt 100.K.30.147/2019/23. számú ítéletével keresetét elutasította.
 - [7] Az ítélet indokolása szerint az eljáró hatóságok a beszerzett bizonyítékok egyenként és összességében történő értékelése alapján helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy a vitatott számlák szerinti gazdasági események nem mentek végbe, ezáltal a számlák tartalmi hitelessége nem bizonyított, azokra adólevonási jogot alapítani nem lehet. A hatóságok alátámasztott megállapításokat tettek, a bizonyítékok értékelése során levont következtetései okszerűek, a bizonyítékok mérlegelési körében a felperes indítványozó nem igazolt olyan okszerűtlen, logikátlan következtetést, amely megalapozhatta volna a határozat megsemmisítését.
- [8] 2.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában és annak kiegészítésében előadta, hogy az adóhatóság tényállástisztázási és bizonyítási kötelezettségét nem teljesítette. Vitatta azt a hatósági megállapítást, hogy nem tett eleget együttműködési kötelezettségének, véleménye szerint a hatóság jogsértő módon megfordította a bizonyítási terhet és az indítványozó kötelezettségének minősítette bizonyos számlákhoz kapcsolódó gazdasági események megtörténtének igazolását. Álláspontja szerint – az előbbi kötelezettség megsértésének nem a bizonyítási kötelezettség megfordítása, hanem jól körülírt törvényi szankciói vannak.
- [9] Kifogásolta továbbá, hogy a támadott bírói ítélet a bizonyítási terhet jogellenesen megfordító adóhatósági álláspontot teljes mértékben elfogadta, döntését kellő mértékben nem indokolta meg.
- [10] Az indítványozó álláspontja alapján a fentiek szerint az adóhatósági és bírósági döntések az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, a XIII. cikk (1) bekezdése, a XXIV. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) bekezdése, valamint a 28. cikkének sérelmét idézték elő.

- [11] 3. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem befogadható.
- [12] 3.1. Az Alkotmánybíróság tanácsa a továbbiakban az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit. E vizsgálat elvégzése során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jogerős bírósági ítélet ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett felperes nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően, az indítványozó csatolta jogi képviselője meghatalmazását.
- [13] Az indítvány annyiban határozott kérelmet tartalmaz, hogy az indítványozó megjelöli a megsemmisíteni kért bírói döntést és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit. Az indítvány az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét azonban csak állította, de egyszerű megjelölésén túl egyáltalán nem indokolta. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadálya, ha az indokolás hiányosságai miatt a kérelem nem felel meg a határozottság követelményének, illetve nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a sérelmezett döntéssel {3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [14] Az Alaptörvény 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján akkor lehet alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulni, ha a bírói döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény I. cikkére vonatkozó gyakorlata értelmében „az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései az állam kötelezettségeit határozzák meg az alapjogok védelme és biztosítása érdekében, így közvetlenül ezen rendelkezések vonatkozásában sincs helye alkotmányjogi panasznak” {3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [15] Az Alaptörvény 28. cikke egy a bíróságoknak címzett jogértelmezési segéd szabálynak tekinthető. Olyan alapjogot vagy Alaptörvényben biztosított jogot tehát e rendelkezés sem deklarálni, amelyeknek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani [lásd például: 3231/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [7]].
- [16] A fentiek alapján tehát az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való jog tekintetében tudta értékelni az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát a továbbiakban.
- [17] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Ez a feltétel a jelen ügyben benyújtott panasz vonatkozásában nem teljesült.
- [18] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését el kell ismernie [lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]]. Kirívó jogértelmezési hibák megvalósulásának hiányában a jogszabályokat a bíróságok önállóan értelmezik, és az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [19] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy alkotmányjogi panasz alapján eljárva is csak az alkotmányossági szempontokat vizsgálja, tartózkodik attól, hogy a jogszabályok értelmezésre és azok alkalmazására hivatott bíróságok tevékenységét törvényességi-jogalkalmazási kérdésekben felülbírálja. „Az a tény, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.” {3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]}
- [20] A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó az adóhatósági jogértelmezés és számlák hitelességének körében folytatott bizonyítási eljárás szerinte jogsértő voltára alapította. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megsértését pedig arra tekintettel állította, hogy az eljáró bíróság az adóhatóság jogi érveit megerősítő ítéletet hozott, illetve azt – nézete szerint – nem támasztotta kellően alá jogszabályi hivatkozásokkal.
- [21] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben arra emlékeztet, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}, illetve „az Alkotmánybíróság a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését” {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Mindemellett az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott bírói ítélet kifejezetten vizsgálta az indítványozó bizonyítási kötelezettségével kapcsolatos, már az adó-

hatóság eljárása folyamán is előadott aggályait, amelynek során a vonatkozó eljárási szabályok felhívásával döntött azok megalapozatlanságáról.

- [22] Egyebekben az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bíróság által alkalmazott jogszabályok körét, a bírói törvényértelmezés és bizonyítékértékelés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseket vitatja. Az indítványozó tehát valójában nem alkotmányossági szempontból kérte az ítélet megsemmisítését, hanem azt kívánta elérni, hogy az alapeljárásban elfoglalt bírói álláspontot szakjogi felülmérlegeléssel változtassa meg az Alkotmánybíróság.
- [23] Az Alkotmánybíróság jogköre – a fentiekben hivatkozottak szerint – arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Következésképpen a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság összességében arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [25] 4. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. és 29. §-aiban foglaltaknak nem felelt meg, ezért azt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjára tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2020. július 14.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/455/2020.

